

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2022/870**z dnia 30 maja 2022 r.****w sprawie środków tymczasowej liberalizacji handlu będących uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do ukraińskich produktów na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony ⁽²⁾ (zwany dalej „układem o stowarzyszeniu”) stanowi podstawę stosunków między Unią a Ukrainą. Zgodnie z decyzją Rady 2014/668/UE ⁽³⁾, tytuł IV Układu o stowarzyszeniu, który dotyczy handlu i zagadnień związanych z handlem, był tymczasowo stosowany od 1 stycznia 2016 r., zaś wszedł w życie dnia 1 września 2017 r., po ratyfikowaniu przez wszystkie państwa członkowskie.
- (2) Układ o stowarzyszeniu wyraża dążenie jego stron (zwanym dalej „stronami”) do wzmocnienia i poszerzenia stosunków w sposób ambitny i innowacyjny, w celu ułatwienia osiągnięcia stopniowej integracji gospodarczej, zgodnie z prawami i obowiązkami wynikającymi z członkostwa stron w Światowej Organizacji Handlu.
- (3) W art. 2 układu o stowarzyszeniu jest mowa, między innymi, o poszanowaniu zasad demokracji, praw człowieka i podstawowych wolności, a także o propagowaniu poszanowania zasady suwerenności i integralności terytorialnej, nienaruszalności granic i niepodległości jako o istotnych elementach układu o stowarzyszeniu.
- (4) W art. 25 układu o stowarzyszeniu przewidziano stopniowe ustanowienie przez strony strefy wolnego handlu, zgodnie z art. XXIV Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu 1994 („GATT 1994”). W tym celu w art. 29 układu o stowarzyszeniu ustanowiono stopniowe znoszenie należności celnych zgodnie z zawartymi w nim tabelami oraz możliwość przyspieszenia i rozszerzenia zakresu takiego znoszenia. Art. 48 układu o stowarzyszeniu przewiduje, że zanim między stronami zastosowane zostaną środki antydumpingowe, należy rozważyć interes publiczny.
- (5) Niczym niesprowokowana i nieuzasadniona wojna agresywna Rosji wobec Ukrainy, która rozpoczęła się 24 lutego 2022 r., wywiera głęboko negatywny wpływ na zdolność Ukrainy do wymiany handlowej z resztą świata, spowodowany zarówno zniszczeniami w obrębie zdolności produkcyjnych jak i brakiem możliwości wykorzystania znacznej części środków transportu ze względu na zamknięcie dostępu do Morza Czarnego. W tych wyjątkowych okoliczno-

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 19 maja 2022 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 24 maja 2022 r.

⁽²⁾ Dz.U. L 161 z 29.5.2014, s. 3.

⁽³⁾ Decyzja Rady 2014/668/UE z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, oraz tymczasowego stosowania Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Ukrainą, z drugiej strony, w odniesieniu do jego tytułu III (z wyjątkiem postanowień dotyczących traktowania pracowników będących obywatelami państw trzecich legalnie zatrudnionych na terytorium drugiej Strony) oraz tytułów IV, V, VI i VII, jak również powiązanych załączników i protokołów Dz.U. L 278 z 20.9.2014, s. 1).

ciach, aby złagodzić negatywne skutki gospodarcze agresji, konieczne jest przyspieszenie rozwoju bliższych stosunków gospodarczych między Unią a Ukrainą, dzięki czemu można będzie zapewnić szybkie wsparcie władzom i społeczeństwu Ukrainy. Konieczne i właściwe jest zatem pobudzenie przepływów handlowych i udzielenie koncesji w formie środków liberalizacji handlu w odniesieniu do wszystkich produktów, zgodnie z procesem przyspieszenia znoszenia należności celnych w wymianie handlowej między Unią a Ukrainą.

- (6) Zgodnie z art. 21 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), Unia jest zobowiązana zapewnić spójność różnych dziedzin jej działań zewnętrznych. Zgodnie z art. 207 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) wspólną politykę handlową należy prowadzić zgodnie z zasadami i celami działań zewnętrznych Unii.
- (7) Środki liberalizacji handlu ustanowione niniejszym rozporządzeniem powinny przyjąć następującą formę: (i) całkowite zniesienie należności celnych przywozowych („preferencyjne stawki celne”) z tytułu przywozu produktów przemysłowych z Ukrainy; (ii) zawieszenie stosowania systemu cen wejścia w odniesieniu do owoców i warzyw; (iii) zawieszenie kontyngentów taryfowych i całkowite zniesienie należności celnych przywozowych; (iv) na zasadzie odstępstwa od art. 14 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1036 ⁽⁴⁾, nie należy w żadnym momencie, w tym po wygaśnięciu niniejszego rozporządzenia, pobierać ceł antydumpingowych z tytułu przywozu pochodzącego z Ukrainy i zrealizowanego w okresie stosowania niniejszego rozporządzenia oraz (v) tymczasowe zawieszenie stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/478 ⁽⁵⁾. Za pomocą tych środków Unia tymczasowo zapewni, w rezultacie, odpowiednie wsparcie gospodarcze i finansowe na rzecz Ukrainy oraz podmiotów gospodarczych, których to dotyczy.
- (8) Aby zapobiec nadużyciom finansowym, środki preferencyjne przewidziane w niniejszym rozporządzeniu powinny być uzależnione od przestrzegania przez Ukrainę wszystkich odpowiednich warunków uzyskania korzyści na mocy układu o stowarzyszeniu, w tym reguł pochodzenia danych produktów i procedur z nimi związanych, a także jej zaangażowania w bliską współpracę administracyjną z Unią, stosownie do układu o stowarzyszeniu.
- (9) Ukraina powinna powstrzymać się od wprowadzania nowych ceł lub opłat o skutku równoważnym oraz nowych ograniczeń ilościowych lub środków o skutku równoważnym, od podnoszenia obecnych poziomów ceł lub opłat, a także od wprowadzania wszelkich innych ograniczeń wymiany handlowej z Unią, chyba że jest to wyraźnie uzasadnione w kontekście wojny. W przypadku niespełnienia przez Ukrainę któregokolwiek z tych warunków Komisja powinna być uprawniona do czasowego zawieszenia wszystkich lub niektórych środków preferencyjnych ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.
- (10) W art. 2 Układu o stowarzyszeniu przewidziano między innymi, że poszanowanie zasad demokratycznych, praw człowieka i podstawowych wolności, a także zwalczanie rozprzestrzeniania broni masowego rażenia, związanych z nią materiałów oraz systemów ich przenoszenia również stanowią istotne elementy układu o stowarzyszeniu. Ponadto art. 3 układu o stowarzyszeniu stanowi, że praworządność, dobre sprawowanie rządów, walka z korupcją, walka z różnymi formami międzynarodowej przestępczości zorganizowanej i terroryzmu oraz promowanie zrównoważonego rozwoju i skutecznych działań wielostronnych mają zasadnicze znaczenie dla rozwoju stosunków między Stronami. Należy wprowadzić możliwość czasowego zawieszenia środków preferencyjnych ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu w przypadku naruszenia przez Ukrainę ogólnych zasad układu o stowarzyszeniu, tak jak jest to przewidziane w podobnych układach o stowarzyszeniu zawartych przez Unię.
- (11) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do tymczasowego zawieszania środków preferencyjnych, oraz wprowadzania środków naprawczych, o których mowa w art. 3 i 4 niniejszego rozporządzenia w przypadkach, gdy przywóz dokonywany na podstawie niniejszego rozporządzenia ma lub może mieć poważny wpływ na unijnych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽⁶⁾.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1036 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony przed przywozem produktów po cenach dumpingowych z krajów niebędących członkami Unii Europejskiej (Dz.U. L 176 z 30.6.2016, s. 21).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/478 z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie wspólnych reguł przywozu (Dz.U. L 83 z 27.3.2015, s. 16).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (12) Z zastrzeżeniem przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego przez Komisję, należy przewidzieć możliwość ponownego wprowadzenia ceł, które w przeciwnym razie miałyby zastosowanie na podstawie układu o stowarzyszeniu w przypadku przywozu wszelkich produktów objętych zakresem zastosowania niniejszego rozporządzenia, który powoduje poważne trudności lub stwarza zagrożenie wystąpienia poważnych trudności dla unijnych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych.
- (13) Roczne sprawozdanie Komisji w sprawie wdrażania pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu, stanowiącej integralną część Układu o stowarzyszeniu, powinno zawierać szczegółową ocenę wdrożenia środków liberalizacji handlu przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.
- (14) Z uwagi na pilny charakter sprawy związany z prowadzoną przez Rosję wojną agresywną, należy zastosować wyjątek od terminu ośmiu tygodni przewidziany w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do TUE, do TFUE i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
- (15) Ze względu na sytuację nadzwyczajną w Ukrainie niniejsze rozporządzenie powinno zawierać odpowiedni przepis przejściowy i wejść w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Środki liberalizacji handlu

1. Wprowadza się następujące środki preferencyjne:
 - a) preferencyjne stawki celne na przywóz do Unii niektórych produktów przemysłowych pochodzących z Ukrainy, które objęte są siedmioletnim okresem wycofywania zgodnie z załącznikiem I-A do układu o stowarzyszeniu, ustala się na poziomie zerowym;
 - b) zawieszają się stosowanie systemu cen wejścia w odniesieniu do produktów, w odniesieniu do których ma on zastosowanie zgodnie z załącznikiem I-A do układu o stowarzyszeniu. W odniesieniu do tych produktów nie obowiązują żadne należności celne;
 - c) zawieszają się wszystkie kontyngenty taryfowe ustanowione na podstawie załącznika I-A do układu o stowarzyszeniu, a produkty objęte tymi kontyngentami dopuszcza się do przywozu do Unii z Ukrainy bez żadnych należności celnych.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 14 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1036 w żadnym momencie, w tym po wygaśnięciu niniejszego rozporządzenia, nie pobiera się ceł antidumpingowych od przywozu pochodzącego z Ukrainy i realizowanego w okresie stosowania niniejszego rozporządzenia.
3. Stosowanie rozporządzenia (UE) 2015/478 zostaje tymczasowo zawieszane w odniesieniu do przywozu pochodzącego z Ukrainy.

Artykuł 2

Warunki korzystania ze środków preferencyjnych

Środki preferencyjne przewidziane w art. 1 ust. 1 lit. a), b) i c) podlegają następującym warunkom:

- a) zgodność z regułami pochodzenia produktów i związanymi z nimi procedurami przewidzianymi w układzie o stowarzyszeniu;
- b) powstrzymanie się przez Ukrainę od wprowadzania nowych ceł lub opłat o skutku równoważnym oraz nowych ograniczeń ilościowych lub środków o skutku równoważnym wobec przywozu pochodzącego z Unii oraz od podnoszenia obecnych poziomów ceł lub opłat oraz od wprowadzania wszelkich innych ograniczeń, w tym dyskryminujących wewnętrznych środków administracyjnych, chyba że jest to wyraźnie uzasadnione w kontekście wojny; oraz

- c) przestrzeganie przez Ukrainę zasad demokratycznych, praw człowieka i podstawowych wolności oraz poszanowanie zasady praworządności, a także stałe i nieustające działania w zakresie walki z korupcją i nielegalną działalnością, przewidziane w art. 2, 3 i 22 układu o stowarzyszeniu.

Artykuł 3

Tymczasowe zawieszenie

1. Jeżeli Komisja stwierdzi, że istnieją wystarczające dowody naruszenia przez Ukrainę warunków określonych w art. 2, może w drodze aktu wykonawczego zawiesić całość lub część środków preferencyjnych przewidzianych w art. 1 ust. 1 lit a), b) i c). Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 5 ust. 2.
2. W przypadku gdy państwo członkowskie zwróci się do Komisji z wnioskiem o zawieszenie środków preferencyjnych ze względu na naruszenie przez Ukrainę warunków określonych w art. 2 lit. b), Komisja – w terminie czterech miesięcy od złożenia takiego wniosku – przedstawia umotywowaną opinię w sprawie tego, czy zarzut naruszenia warunków przez Ukrainę jest uzasadniony. Jeżeli Komisja stwierdzi, że zarzut jest uzasadniony, wszczyna procedurę, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 4

Klauzula ochronna

1. W przypadku gdy produkt pochodzący z Ukrainy jest przywożony na warunkach, które powodują poważne trudności lub stwarzają zagrożenie wystąpienia poważnych trudności dla unijnych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych, na taki produkt w dowolnym momencie mogą zostać ponownie nałożone cła, które w przeciwnym razie miałyby zastosowanie na podstawie układu o stowarzyszeniu.
2. Komisja ściśle monitoruje wpływ niniejszego rozporządzenia, w tym w zakresie cen na rynku unijnym, z uwzględnieniem informacji na temat wywozu, przywozu i produkcji w Unii produktów będących przedmiotem środków liberalizacji handlu przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.
3. Komisja w rozsądnym terminie podejmuje decyzję o wszczęciu postępowania wyjaśniającego:
 - a) na wniosek państwa członkowskiego;
 - b) na wniosek osoby prawnej lub stowarzyszenia nieposiadającego osobowości prawnej działających w imieniu przemysłu unijnego (w znaczeniu wszystkich lub znacznej części producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych); lub
 - c) z własnej inicjatywy, jeżeli Komisja stwierdzi, że istnieją wystarczające dowody *prima facie* na występowanie poważnych trudności dla unijnych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych, o których mowa w ust. 1.

Do celów niniejszego ustępu „znaczna część” unijnych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych oznacza producentów unijnych, których łączna produkcja stanowi ponad 50 % ogólnej unijnej produkcji produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych wytworzonych przez tę część przemysłu unijnego, która wyraziła swoje poparcie albo sprzeciw względem wniosku i na którą przypada nie mniej niż 25 % ogólnej produkcji produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych wytworzonych przez przemysł unijny.

4. W przypadku podjęcia przez Komisję decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, publikuje ona w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zawiadomienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego. Zawiadomienie zawiera streszczenie otrzymanych informacji oraz wskazuje, że wszelkie istotne informacje powinny być przesyłane do Komisji. Określa się w nim termin, w jakim zainteresowane strony mogą przekazać na piśmie swoje opinie. Termin ten nie przekracza czterech miesięcy, licząc od daty publikacji zawiadomienia.

5. Komisja dąży do uzyskania wszelkich informacji, jakie uważa za niezbędne, i może weryfikować informacje otrzymane od Ukrainy lub pochodzące z innego odpowiedniego źródła. Komisja może być wspomagana przez urzędników państwa członkowskiego, na którego terytorium może być prowadzona weryfikacja, jeśli dane państwo członkowskie się o to zwróci.

6. Przy analizie, czy występują poważne trudności dla unijnych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych, o których mowa w ust. 1, Komisja bierze pod uwagę między innymi następujące czynniki dotyczące unijnych producentów, jeśli informacje takie są dostępne:

- udział w rynku,
- produkcja,
- zapasy,
- moce produkcyjne,
- wykorzystanie mocy przerobowych,
- zatrudnienie,
- przywóz,
- ceny.

7. Postępowanie wyjaśniające zostaje zakończone w ciągu sześciu miesięcy od dnia publikacji zawiadomienia, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu. W wyjątkowych okolicznościach Komisja może przedłużyć ten termin w drodze aktu wykonawczego przyjętego zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 5 ust. 2.

8. W terminie trzech miesięcy od zakończenia postępowania wyjaśniającego Komisja podejmuje decyzję w sprawie ewentualnego ponownego wprowadzenia ceł, które w przeciwnym razie miałyby zastosowanie na podstawie układu o stowarzyszeniu, w drodze aktu wykonawczego przyjętego zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 5 ust. 2 niniejszego rozporządzenia. Ten akt wykonawczy wchodzi w życie w terminie miesiąca od dnia jego opublikowania.

Cła, które w przeciwnym razie miałyby zastosowanie na podstawie układu o stowarzyszeniu, mogą być wprowadzane ponownie na taki okres, jaki jest konieczny, aby przeciwdziałać pogarszaniu się sytuacji gospodarczej lub finansowej unijnych producentów, lub do momentu, do kiedy utrzymuje się zagrożenie wystąpienia takiego pogorszenia. Jeżeli z ostatecznych ustaleń wynika, że warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu nie są spełnione, Komisja przyjmuje akt wykonawczy kończący czynności wyjaśniające oraz postępowanie. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 5 ust. 2 niniejszego rozporządzenia,

9. Jeżeli wyjątkowe okoliczności wymagające natychmiastowego działania powodują, że przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego nie jest możliwe, Komisja może, po przekazaniu informacji Komitetowi Kodeksu Celnego, o którym mowa w art. 5 ust. 1, podjąć konieczne środki zapobiegawcze.

Artykuł 5

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet Kodeksu Celnego utworzony na mocy art. 285 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ⁽⁷⁾. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

Artykuł 6

Ocena wdrażania środków liberalizacji handlu

Roczne sprawozdanie Komisji w sprawie wdrażania pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu zawiera szczegółową ocenę wdrażania środków liberalizacji handlu przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu oraz, w stosownych przypadkach, ocenę skutków społecznych tych środków w Ukrainie i w Unii. Informacje na temat przywozu produktów, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. c), są udostępniane na stronie internetowej Komisji.

Artykuł 7

Przepis przejściowy

Środki preferencyjne, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit a), b) i c), mają zastosowanie do produktów, które w dniu 4 czerwca 2022 r. znajdują się w tranzycie z Ukrainy do Unii lub objęte są kontrolą celną w Unii, z zastrzeżeniem złożenia stosownego wniosku do właściwych organów celnych Unii w terminie sześciu miesięcy od tej daty.

Artykuł 8

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 5 czerwca 2023 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 30 maja 2022 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca
R. METSOLA

W imieniu Rady
Przewodniczący
B. LE MAIRE
